

Nadzór nad instytucjami opieki nad dziećmi do lat trzech oraz prowadzenie ich rejestru - takie m.in. obowiązki nakłada na samorzady tzw. ustawa żłobkowa. Charakterystyka poszczególnych form opieki.

Ustawa upraszcza zasady zakładania żłobków, które przestaną być zakładami opieki zdrowotnej. Przewiduje, że jako formy opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech funkcjonować będą żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie oraz nianie.

Tzw. ustawa żłobkowa nakłada na gminy obowiązki związane z prowadzeniem rejestru działających na jej terenie żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazu dziennych opiekunów, z którymi zawarła umowę.

Zgodnie z nowymi przepisami wpis do rejestru podlega opłacie. Jej wysokość uchwalają radni, z zastrzeżeniem, że nie może być ona wyższa niż 50 proc. minimalnego wynagrodzenia za pracę. Przed dokonaniem wpisu wójt (burmistrz, prezydent miasta) zobowiązany jest do dokonania wizytacji lokalu „w celu ustalenia czy zapewnione są bezpieczne i higieniczne warunki wychowania i opieki nad dziećmi”.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta zobligowany jest również do nadzoru instytucji opieki nad dziećmi do lat 3, które uzyskały wpis do rejestru lub znajdują się w wykazie opiekunów dziennych, odnośnie do warunków i jakości sprawowanej opieki. Nadzór sprawowany jest na podstawie planu nadzoru przyjętego przez radę gminy w drodze uchwały. Czynności nadzorczych dokonują osoby upoważnione przez szefa gminy.

W przypadku stwierdzenia, że podmiot prowadzący nie spełnia określonych w przepisach standardów dotyczących sprawowanej opieki, gmina zobowiązuje go do usunięcia nieprawidłowości.

Nieusunięcie ich skutkuje wykreśleniem z rejestru lub rozwiązaniem umowy w przypadku dziennego opiekuna.

Wprowadzeniu w życie ustawy żłobkowej towarzyszyć będzie resortowy program "Maluch", który ma wesprzeć samorzady w tworzeniu instytucji opieki nad dziećmi; w tym roku na jego realizację przeznaczono 40 mln zł.

Uroczyste podpisanie ustawy żłobkowej odbyło się w trakcie konferencji "Ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech - szanse i wyzwania", w której oprócz prezydenta i jego żony udział wzięli m.in. rzecznik praw dziecka Marek Michalak, minister pracy i polityki społecznej Jolanta Fedak, parlamentarzyści, eksperci, przedstawiciele organizacji pozarządowych i samorządów.

Większość przepisów ustawy wejdzie w życie już w marcu. Za Kancelarią Prezesa Rady Ministrów charakteryzujemy poszczególne formy opieki:

ŻŁOBEK będzie sprawował opiekę nad dziećmi od ukończenia 20 tygodnia życia do 3 lat. Żłobki będą prowadzone przez gminy jako gminne jednostki budżetowe lub przez osoby fizyczne, prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej (np. stowarzyszenia).

Wysokość opłaty za pobyt dziecka w żłobku ustali założyciel żłobka (w przypadku żłobka gminnego - rada gminy). Opieka w tej placówce ma trwać maksymalnie 10 godzin dziennie, z możliwością wydłużenia tego czasu za dodatkową opłatą. Przewiduje się, że godziny przebywania dziecka w żłobku będą dostosowane do indywidualnego trybu pracy rodziców.

Skład personelu żłobka będzie dostosowany do liczby dzieci. Jeden opiekun będzie mógł się zajmować maksymalnie ośmiorgiem dzieci, a gdy w grupie znajdzie się dziecko niepełnosprawne lub takie, które nie ukończyło roku - maksymalnie pięciorgiem dzieci. Opiekunem może zostać m.in. osoba posiadająca dyplom pielęgniarki, położnej, opiekunki dziecięcej, nauczyciela wychowania przedszkolnego lub pedagoga opiekuńczo-wychowawczego. W żłobku, do którego uczęszcza więcej niż dwadzieścioro dzieci, ma być zatrudniona przynajmniej jedna dyplomowana pielęgniarka lub położna.

KLUB DZIECIĘCY to placówka przeznaczona do opieki nad dziećmi od ukończenia 1 roku do 3 lat, a w wyjątkowych przypadkach do 4 lat. Kwalifikacje opiekunów zatrudnionych w tych placówkach mają być identyczne z tymi, które są wymagane z żłobkach. Czas opieki nad dziećmi nie może przekraczać 5 godzin dziennie. Jeden opiekun będzie mógł się zajmować maksymalnie ośmiorgiem dzieci, a gdy w

grupie znajdzie się dziecko niepełnosprawne lub wymagające szczególnej opieki, nad pięciorgiem dzieci. W zajęciach prowadzonych przez klub mogą uczestniczyć rodzice.

OPIEKUNOWIE DZIENNI będą mogli sprawować opiekę nad dziećmi od 20 tygodnia życia do 3 lat (wyjątkowo do lat 4). Będą nimi osoby fizyczne, zatrudniane przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Osoby te mają sprawować opiekę nad dzieckiem w swoim domu lub mieszkaniu albo lokalu udostępnionym przez gminę. Kandydaci na te funkcje zostaną wyłonieni w drodze konkursu, ogłaszanego przez gminę. Opiekun dzienny ma być zatrudniany na podstawie umowy, w której określone będą jego obowiązki, czas, miejsce sprawowania opieki oraz wysokość wynagrodzenia. Przed rozpoczęciem pracy powinien odbyć 160-godzinne szkolenie, jeśli nie posiada odpowiednich kwalifikacji. Opiekun ma się zajmować, w zależności od wielkości lokalu, maksymalnie pięciorgiem dzieci, a gdy w grupie znajdzie się dziecko niepełnosprawne lub wymagające szczególnej opieki, nad trojgiem dzieci.